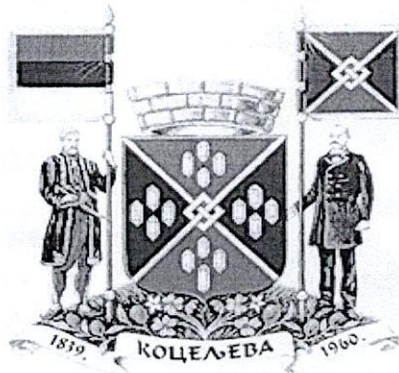

ОПШТИНА КОЦЕЉЕВА

**Локална стратегија и акциони план за
квалитетно инклузивно предшколско
васпитање и образовање
„Здраво, срећно, задовољно дете“**

2021-2026 година

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ.....	2
УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ.....	3
СПИСАК СКРАЋЕНИЦА	4
ПОЛАЗИШТЕ	5
ОПШТИНА КОЦЕЉЕВА - СТАНОВНИШТВО И ПОКАЗАТЕЉИ ДРУШТВЕНО - ЕКОНОМСКЕ СТРУКТУРЕ.....	6
Демографски подаци о Општини Коцељева.....	7
Социјална инфраструктура.....	8
ФИНАНСИЈСКА ИЗДВАЈАЊА ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА ЗА ДЕЦУ	9
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ПОЛЕТАРАЦ“ КОЦЕЉЕВА.....	10
Анализа броја деце и група у предшколској установи у радној 2020/2021. години	11
Кретање броја рођене деце у Општини Коцељева у периоду од 2011.год. до 2019. год.....	12
ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ	13
МЕТОДОЛОГИЈА.....	13
ВИЗИЈА	14
ЦИЉ.....	14
АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА ЗА ПЕРИОД 2021. ДО 2026. ГОДИНЕ.....	16
МЕРЕ И АКТИВНОСТИ АКЦИОНОГ ПЛАНА.....	16
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ	24

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Израда планских докумената, у многоме олакшава рад органа, како управе, тако и институција и установа којима је намењена. Израда једног оваквог документа, када је акценат на предшколском образовању, заслужује апсолутну пажњу и посвећеност стручног тима, како би до детаља сагледао тренутну ситуацију, дао предлоге за побољшање и отклањање евентуалних недостатака.

Предшколско образовање у Коцељеви има дугу и морам нагласити, веома успешну традицију. Посвећеност руководства деци и раду установе, кроз коју је већина нас прошла и која трајно буди лепе тренутке безбрижног детињства, служи као пример другим установама и представља понос наше општине. Бројне активности у којима је наша предшколска установа учествовала и које је организовала, овековечене су похвалама, захвалницама, плакетама и медаљама. Сарадња установе са родитељима, Општином и другим институцијама је на завидном нивоу. Сваке године, генерације деце имају могућност да унапреде своје знање, развију искуства и уче на примерима које им омогућава стручно особље установе. Бити радник предшколске установе у Коцељеви је привилегија коју има одређени број стручног кадра, али се искрено надам, да ће кроз проширење смештајних капацитета установе, та привилегија бити доступна и другим васпитачима са наше територије, који чекају на посао.

Ми смо се потрудили да заједно са Канцеларијом за јавна улагања Републике Србије, обезбедимо средства, неопходна за доградњу и адаптацију предшколске установе, чиме ће се побољшати, и онако добри услови, како за генерације које долазе, тако и за њихове родитеље, стручно и сво друго особље. Поносан сам што ће овај документ имати приказ финансијских улагања, јер је ово историјски тренутак за установу и нашу општину.

Желим да наша деца имају срећно, радосно и безбрижно детињство. Желим да будуће генерације из предшколске установе, понесу само лепе успомене и да се са радошћу сећају својих првих утемељивача знања. Стога и захтевам од стручног тима, да у складу са законским оквирима, анализирају постојеће стање и дају предлоге за унапређење рада наше предшколске установе. Стим у вези, обећавам сву неопходну помоћ својих сарадника, општине и других локалних институција, уколико им буде потребна. Сматрам да ћемо радом у пуном капацитету, допринети изради стратегије и креирању визије за будућност најмлађих становника наше општине.

ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА
ДУШАН ИЛИНЧИЋ

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА

ПУ	Предшколска установа
МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
ДЗ	Дом здравља
МЗ	Месна заједница
ЛС	Локална самоуправа
ОШ	Основна школа
ЦСР	Центар за социјални рад
ЦК	Црвени крст
БК	Библиотека Коцељева
УВАМО	Удружење васпитача Мачванског округа
ПВО	Предшколско васпитање и обарзовање
ППП	Припремни предшколски програм
УО	Управни одбор
ИРК	Интерресорна комисија

ПОЛАЗИШТЕ

Стратегија за унапређивање предшколског васпитања и образовања Општине Коцељева за период 2021.-2026. (у даљем тексту Стратегија), иницирана је у оквиру пројекта „СУПЕР“ - Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања, који партнерски реализују Министарство просвете, науке и технолошког развоја, ЦИП - Центар за интерактивну педагогију и Општина Коцељева, са основним циљем да се повећа обухват деце узраста од 3 до 5,5 година квалитетним програмима предшколског васпитања и образовања. Полазишта за израду Стратегије су актуелна документа образовне политике у Србији (Основе програма предшколског васпитања и образовања) на основу којих Влада Републике Србије и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, са различитим партнерима, интензивно раде на унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања. Стратегија подржава остваривање принципа Конвенције Уједињених нација и Општег коментара 7 Комитета УН о остваривању права детета у раном детињству:

- Деца имају право на живот, опстанак и развој који укључује физички, емотивни, психосоцијални, когнитивни, друштвени и културни сегмент.
- Дете не сме да буде дискриминисано по било ком основу, а нарочито не по основу своје етничке припадности, језика, вере, порекла, боје коже, сметњи у развоју и сл.
- При доношењу свих одлука или извршења поступака који утичу на дете или децу као групу, мора бити примењено начело добробити за дете (најбољи интерес детета), а то се односи како на законодавна тела, предшколске установе, тако и на породицу.
- Деци се мора дозволити да активно учествују у програмским питањима која се тичу њиховог живота и допустити им да се слободно изражавају.

ОПШТИНА КОЦЕЉЕВА - СТАНОВНИШТВО И ПОКАЗАТЕЉИ ДРУШТВЕНО - ЕКОНОМСКЕ СТРУКТУРЕ

Општина Коцељева се налази у плодној Тамнавској равници у северозападном делу Централне Србије. Окружена је Колубарским басеном на истоку, Мачвом и Поцерином на западу, Сремом на северу, планинским побрђем Влашића и ваљевске Подгорине на југу. Обухвата јужни део Посавотамнаве која за разлику од других географских целина није јасно географски дефинисана. У административном погледу припада Мачванском управном округу у чијем саставу су још општине Богатић, Крупањ, Лозница, Љубовија, Мали Зворник, Шабац и Владимирци.

Општина Коцељева захвата површину од 257 км² на којој живи 13.129 становника у 17 насеља. Граничне општине су Шабац и Владимирци на северу, општина Уб на истоку, општине Ваљево и Осечина на југу и општина Крупањ на западу.

Административни, привредни и културни центар општине је варошица Коцељева лоцирана у долини Тамнаве и Раснице, на просечној надморској висини на око 200 м, удаљена 31 км од Ваљева и 37 км од Шапца. Само насеље Коцељева се простире у алувијалној равни коју је створила река Тамнава са својим притокама и једним малим делом захвата северне и источне падине последњих обронака Влашића.

Насеље се пружа правцем северозапад - југоисток. Са западне и јужне стране, Коцељева је заштићена обронцима Влашића, док је са севера и истока отворена према Сави и Колубари, те је знатније изложенија северним климатским утицајима који владају у Посавини.

Изузетну повољност географског положаја насеља Коцељева представља и његова саобраћајна повезаност са општинама у окружењу, њиховим центрима и шире. Наиме кроз Коцељеву пролази државни пут I првог Б реда од Шапца према Ваљеву, одакле један крак продужава за Пожегу - Ужице - Златибор до Јадрана, други излази код Ђелија на Ибарску магистралу, а трећи крак од Ваљева иде на запад према Лозници.

Осим ових путних праваца значајни су и путни правци који се из Коцељеве или недалеко испред идући од Шапца, одвајају од пута Шабац - Ваљево, тако што један излази код Уба на пут Обреновац - Словац, а други код Бањана на пут Дебрц - Уб. Што се тиче путног правца Коцељев а- Доње Црниљево он излази код Галовића на пут Шабац - Осечина.

Положај у односу на туристичка и историјска обележја је такође значајан фактор просторне интеграције и развоја насеља и општине Коцељева. У Коцељеви доминира биста народног хероја Миће Станојловића. У Драгињу, у близини школе, налази се спомен-биста Степи Степановићу, а недалеко још увек стоји камени сто са кога је Степа Степановић командовао Церском битком. Као и у другим крајевима Србије и у коцељевачком крају, основна писменост, често и једина, стицана је по црквама и манастирима. Цркву "Вазнесења Господњег" за коју знамо да је постојала у селу Црниљеву градио је поп Јован Поповић са становницима села Голочело, Галовић и Црниљево. У Гају налазе се остаци цркве која је веома стара и настала је у доба деспотовине, односно пре доласка Турака у ове крајеве. Изнад Коцељеве, на гробљу се налазе остаци старе цркве - манастира. Највероватније да се ради о средњовековној цркви. У окружењу су познати историјско - туристички центри као нпр. Дивчибаре,

Бања Врујци, Бела Црква, Текериш, манастир Каона, Бранковина и др. Религиозни објекти и национални споменици имају своју потребну мисију и просторни утицај на бројне активности.

Демографски подаци о Општини Коцељева

Коцељева се први пут спомиње 1528. године у турским пописима становништва, као влашко насеље под именом Горња и Доња Спасојевица. Те 1528. године, Горња Спасојевица имала је 18, а Доња Спасојевица 11 кућа. Обе Спасојевице припадале су тада кнежевини кнеза Драгића, чије је седиште било у Предворици. Његова кнежина била је највећа од три кнежине које су тада улазиле у састав Шабачке нахије. Спасојевица се под тим именом спомиње следећих 100 година, у свим наредним турским пописима, све до 1624. године, када је имала, укупно, 35 кућа.

Од 1624. године, па до почетка XVIII века, нису детаљно обрађивани турски историјски извори који се односе на Шабачку нахију, којој су административно, и обе Спасојевице припадале. Тек у аустријском попису становништва Шабачког дистрикта, из 1718. године, помиње се под својим данашњим именом Коцељева (Готтселлова), у којем се наводи да је Коцељева, заједно са суседним селом Суботица, имала 9 кућа.

У наредном аустријском попису из 1738. године, не помиње се број кућа у Коцељеви, да би тек у белешкама аустријског уходе Перетица из 1784. године, било могуће видети да је она тада имала 20 кућа.

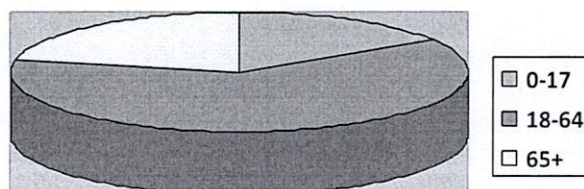
У попису из 1866. године види се да је Коцељева тада имала 78 кућа, са 16 писмених лица. У периоду од 1870. до 1872. године у Коцељеви је саграђена и данашња црква посвећена св. Цару Константину и Царици Јелени, а 1871. године, отворена је и прва школа у којој је први учитељ, са одговарајућом стручном спремом, био Сретен Тодоровић. Настава се обављала у једној малој соби будуће општинске зграде. Ова будућа општинска зграда била је од шепера и налазила се на месту где се данас налази Завичајни музеј у Коцељеви. У њој ће се настава обављати све до краја XIX века.

Према попису становништва обављеном 1991. године, општина Коцељева је имала 17.064 становника, међутим попис становништва обављен 2011. године је показао да се тај број драстично смањује и данас општина Коцељева има 13.129 становника. Однос мушког и женског становништва је углавном равномеран 49% према 51%. Што се тиче старосне структуре, проценат становника испод 15 година 1851, што је 14,1% док је оних преко 65 година 2599, што је 19,8%. Просечна старост становника општине Коцељева је преко 43,7 година, што је чини општином са врло старом популацијом, а има директан утицај на структуру и конкурентност запослених на подручју општине.

Број становника је у последњих 10 година је опао за 8,8% али није било већих промена у броју радно активног становништва које се у истом периоду смањило само за 3%.

Природни прираштај у општини Коцељева је већ дуги низ година негативан и наставља да пада. Поређења ради природни прираштај је 1991. године био -7,3 а 2015.године -10,1%.

0-17	16%
18-64	62%
65+	22%

ЕТНИЧКИ САСТАВ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА ПРЕМА ПОПИСУ ИЗ 2011. ГОДИНЕ		
Срби	12107	92,2
Црногорци	8	0,06
Југословени	5	0,04
Хрвати	5	0,04
Македонци	3	0,02
Роми	850	6,47
Албанци	2	0,02
Бошњаци	6	0,05
Горанци	5	0,04
Мађари	3	0,02
Муслимани	2	0,02
Украјинци	2	0,02
Словенци	2	0,02
Словаци	2	0,02
Руси	7	0,05
Румуни	4	0,03
Остали	7	0,05
Укупно	13129	
Непознато	47	0,36
Нису се изјаснили	61	0,46

Социјална инфраструктура

Општина Коцељева располаже квалитетном социјалном инфраструктуром са више-деценијском традицијом у коју спадају: Дом здравља Коцељева, Предшколска установа „Полетарац“ Коцељева, Основна и Средња школа, Библиотека Коцељева и Завичајни музеј, Центар за социјални рад, Црвени крст, Национална служба за запошљавање.

ФИНАНСИЈСКА ИЗДАВАЈАЊА ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА ЗА ДЕЦУ

Општина Коцељева издаваја од 80% до 100% за регресирање трошкова за ПВО. У 2021. години регресирање трошкова опредељено буџетом, износило је од планираних 44.553.000,00 динара, реализованих 37.535.218,31 динара, а у 2021. години, опредељена су средства у висини од 48.228.000,00 динара. Максималан износ који родитељи плаћају је 20% од економске цене коштања.

Из буџета Општине Коцељева до 70% регресирају се трошкови боравка деце из следећих категорија:

- Деца жртве насиља у породици,
- Деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања,
- Деца самохраних родитеља,
- Деца из социјално нестимулативних средина,
- Деца са сметњама у психофизичком развоју,
- Деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју,
- Деца тешко оболелих родитеља,
- Деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица,
- Деца предложена од стране Центра за социјални рад,
- Деца из средина у којима је услед породичних и других животних околности угрожено здравље, безбедност и развој;

Евидентно је да ова мера доводи до равномерније заступљености обухвата деце која потичу из породица у којима оба родитеља нису радно ангажовани, као и породицама са нижим приходима. Постоје листе чекања за упис деце у предшколску установу, а приоритет приликом уписа имају деца из друштвено осетљивих категорија.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ПОЛЕТАРАЦ“ КОЦЕЉЕВА

Темељи предшколског васпитања и образовања у Коцељеви постављени су 1971. године у оквиру Основне школе са формирањем старије васпитне групе, одељење предшколске деце са уписаних 35-оро деце полазника.

Општина Коцељева, као свака локална самоуправа на територији Републике Србије је имала обавезу, да на основу члана 45. става 2. Закона о друштвеној бризи о деци („Сл. Гласник РС., број 42/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94) оснује предшколску установу за друштвену бригу о деци која организује боравак, предшколско образовање и васпитање и превентивну здравствену заштиту деце предшколског узраста.

У непосредној близини реке Тамнаве, недалеко од центра Коцељеве, у улици Омладинској број 3, 21. децембра 1981. године основана је Предшколска установа "Полетарац" Коцељева.

Свој пионирски рад у овој средини, у области васпитно - образовног рада деце предшколског узраста, тада је обављало 12 радника. Рад се одвијао у једној мешовитој групи деце јасленог узраста, једној мешовитој групи деце узраста од 3 - 7 година и две припремне групе полудневног боравка.

У циљу повећања броја деце Установа обавља и услуге превоза деце комбијем од куће до вртића и назад од 1986. године по чему је јединствена у Србији.

Из године у годину број деце се повећавао, а са повећањем броја деце повећавао се и број запослених. Поред целодневног програма, организован је и минимални предшколски програм, који је у почетку трајао месец дана, а касније продужен на три месеца пред полазак у школу.

Установа за предшколско васпитање и образовање деце „Полетарац“ са п. о. Коцељева, Омладинска бр. 3 променила је назив у Предшколска установа „Полетарац“ Коцељева 05.07.1996. године.

Због великог броја уписане деце јавила се потреба за проширењем простора. У договору са надлежним институцијама урађен је пројекат и доградња почиње 04. 05. 2011. године. Вртић је дограђен и отворена су још два боравка.

Данас је Предшколска установа „Полетарац“ Коцељева једна од најрепрезентативнијих установа Општине Коцељева у којој живи и срећно одраста 276 деце, од тога 201 у целодневном боравку, 60 деце у припремном предшколском програму и 15 деце млађег узраста (од 4 до 5 година) из сеоских подручја, који су укључени у оквиру предшколског програма. О њиховом безбрижном детињству брине 29 запослених радника. У вртићу ради стручно оспособљени кадар, медицинске сестре и васпитачи, као организатори и реализатори васпитне праксе, труде се да разумеју и уваже индивидуалност, различитост, да подржавају спонтану дечју игру, подстичу и негују природну радозналост детета.

Предшколска установа је успоставила добру сарадњу како са родитељима, другим вртићима тако и са локалном заједницом.

Анализа броја деце и група у предшколској установи у радној 2020/2021. години

У радној 2020/2021. години у ПУ „Полетарац“ Коцељева у Коцељеви уписано је укупно 239 деце , распоређених у 17 васпитних група.

Редни број	НАЗИВ МЕСТА ИЛИ ИЗДВОЈЕНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВАСПИТНЕ ГРУПЕ	УКУПНО ГРУПА	УКУПНО ДЕЦЕ
1.	Матична установа	Јаслена група Млађа васпитна група Мешовита васпитна група Старија васпитна група Припремна предшколска група (целодневни боравак)	3 1 2 1 2	44 25 47 28 33
2.	Свилеува, Баталаге	Припремна предшколска група(4 сата)	1	7
3.	Драгиње	Припремна предшколска група (4 сата)	1	12
4.	Брдарица	Припремна предшколска група (4 сата)	1	7
6.	Каменица, Голочело	Припремна предшколска група (4 сата)	1	5
7.	Љутице	Припремна предшколска група (4 сата)	1	5
8.	Доње Црниљево	Припремна предшколска група (4 сата)	1	5
10.	Галовић, Ћуковине,	Припремна предшколска група (4 сата)	1	6

	Градојевић			
11.	Коцељева, Основна школа	Припремна предшколска група (4 сата)	1	14
	УКУПНО		17	239

Кретање броја рођене деце у Општини Коцељева у периоду од 2011.год. до 2019. год.

Година	Број рођене деце
2011.	90
2012.	93
2013.	90
2014.	95
2015.	110
2016.	94
2017.	92
2018.	93
2019.	82

Као што се види из табеле број рођене деце на територији Општине Коцељева је прилично уједначен у овом периоду између 2011. и 2019. године, тако да неће бити смањења броја васпитних група. Напротив, потребно је још додатних боравака у матичној установи, с обзиром да постоји велико интересовање за упис деце на целодневни боравак и да су примљена само деца чија су оба родитеља запослена.

Мрежа предшколских установа у општини Коцељева оваква каква је, најбоље је тренутно решење за све грађане Општине Коцељева, односно њихову децу предшколског узраста, јер обезбеђује једнако право и доступност и већи обухват предшколским образовањем и васпитањем, без дискриминације и сегрегације по било ком основу. Оваквом мрежом сведено је на минимум, на првом месту путовање (а самим тим и безбедност) деце до издвојених одељења, али и трошкова, како путовања, тако и осталих трошкова. Претходно наведено говори о константности васпитно - образовног система у предшколској установи општине Коцељева, а улагање у децу и њихов интегрисани развој задатак је целе друштвене заједнице у којој образовне институције, уз породицу, имају водећу улогу.

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

Потписивањем Протокола о сарадњи између Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Општине Коцељева, у јуну 2019. године почео је пројекат „Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања – СУПЕР“. Протокол је потписан и између МПНТР и Предшколске установе „Полетарац“ Коцељева.

Предшколска установа „Полетарац“ Коцељева пројектом „Опремање предшколских установа“ ИПА 2014 добила је намештај, играчке за децу и опрему за опремање 4 дечја боравка.

Предшколска установа „Полетарац“ Коцељева уз подршку Центра за интерактивну педагогију, од 2016. до 2018. године реализовала је пројекат „Подршка раном развоју, образовању и социјалној инклузији деце предшколског узраста из ромске заједнице и других ускраћених група“. Пројектом су била обухваћена деца узраста 3 до 5, 5 година из Драгиња и Брдарице где се програм свакодневно реализовао у просторијама Основне школе у трајању од два сата, као и у другим местима (Коцељева, Дружетић, Каменица, Доње Црниљево) у трајњу од четири сата два пута недељно.

Сарадња предшколске установе са локалном заједницом има посебан значај и улогу при успешној реализацији циљева васпитања и образовања деце. Заједно са локалном заједницом ће се обезбедити образовни контекст за децу и породицу, кроз сарадњу са институцијама Општне Коцељева, Библиотеком Коцељева, Завичајним музејом, Основном школом, Домом здравља, Центром за социјални рад. Тиме би допринели остваривању права све деце на квалитетно образовање, као и пружању подршке деци и породици у складу са потребама, повезивањем стручњака, родитеља и локалне заједнице узајамном деловању.

Улагање заједнице у квалитетно предшколско васпитање и образовање и укључивање што већег броја деце раног узраста у квалитетне програме је кључни фактор развоја сваког појединачног детета и заједнице у целини. Општина Коцељева је препознала проблем пре свега деце из сеоских средина са територије Општине, којима осим припремног предшколског програма остали програми ПВО нису били доступни.

МЕТОДОЛОГИЈА

Урађена је СВОТ анализа (анализа снага, слабости, могућности и препрека) како би се утврдиле могућности ПУ (анализа постојећих капацитета и усклађености понуде и потражње) и Општине Коцељева (анализа потребних ресурса за процес планирања система на нивоу локалне самоуправе).

Као снаге препознали смо:

- Стручано заступљен кадар;
- Искуство;
- Сарадња са свим битним чиниоцима локалне заједнице;

- Добри међуљудски односи;
- Добра мотивисаност за помоћ једних другима.

Уочене слабости су:

- Велика разуђеност сеоских средина;
- Мали број деце у сеоским срединама, па самим тим и немогућност формирања група;
- Недостатак просторног капацитета;
- Недостатак стратешких докумената;
- Забрана запошљавања.

Као претње издвојиле су се:

- Све мање новорођене деце;
- Затварање сеоских школа.

Могућности:

- Могућност формирања мешовитих група са мањим бројем деце која похађају припремни предшколски програм;
- Проширење просторних капацитета;
- Запошљавање.

ВИЗИЈА

Пружити свој деци могућност да одрасту у срећне, здраве, задовољне и радне људе у општини Коцељева.

ЦИЉ

ОПШТИ ЦИЉ - У наредних пет година повећати обухват и квалитет предшколског васпитања и образовања за децу до поласка у школу у свим срединама на територији Општине Коцељева

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 1 . ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА СВЕ ДЕЦЕ УЗРАСТА 3 ДО 5,5 ГОДИНА СИСТЕМОМ ПВО – с обзиром на разруђеност Општине Коцељева укључити што већи број деце узраста од 3 – 5,5 година предшколским програмом, који се реализује у подручним школама кроз припремни предшколски програм.

Мере:

- прикупљање података о деци предшколског узраста која нису обухваћена ПВО
- испитивање потреба деце и родитеља за различитим програмима ПВО
- подизање свести раног развоја и учења кроз укључивање деце ПВО
- адаптација опремљених простора у сеоским срединама у складу са узрастом деце

Исход постављеног циља - ПУ кроз различите програме за децу и породице доприноси повећању обухвата деце ПВО, посебно из сеоских средина

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 2. УНАПРЕДИТИ КВАЛИТЕТ УСЛУГА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА – ради пружања што квалитетнијег ПВО неопходно је проширити или адаптирати постојеће просторне капацитете као и запослити нове стручне кадрове.

Мере:

- Проширење смештајних капацитета
- Запошљавање кадрова који недостају за реализацију циља и укључивање волонтера и радника из јавних радова
- Проширивање програмске понуде ПВО за децу и породице на територији Општине Коцељева

Исход постављеног циља – проширени просторни капацитети, запошљен стручни кадар, ПУ у својој понуди развија различите квалитетне програме по облику и трајању

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 3. ОБЕЗБЕДИТИ ВЕЋУ ПАРТИЦИПАЦИЈУ РОДИТЕЉА У ПВО – кроз организоване родитељске састанке и радионице подизати свест родитеља о значају рада и добробити укључивања деце у ПВО како би сагледали и стекли поверење у предшколску установу.

Мере:

- Оснаживање родитеља у подршци развоја и значаја ПВО
- учешће родитеља у одлучивању у предшколској установи

Исход постављеног циља - Родитељи покрећу иницијативе и активно учествују у доношењу одлука које се односе на децу предшколског узраста

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕТШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА ЗА ПЕРИОД
2021. ДО 2026. ГОДИНЕ**

Акциони план представља петогодишњи оквир имплементације Стратегије. Дефинисан је тако да олакшава праћење и реализацију, уз могућност ревидирања и прилагођавања. Даје оквир за спровођење мера и активности

МЕРЕ И АКТИВНОСТИ АКЦИОНОГ ПЛАНА

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 1 . ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА СВЕ ДЕЦЕ УЗРАСТА 3 ДО 5,5 ГОДИНА СИСТЕМОМ ПВО						
МЕРА 1.1: Успостављање система прикупљања података о деци предшколског узраста која нису обухваћена ПВО						
РЕЗУЛТАТ:	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
Локална самоуправа има релевантне податке о деци предшколског узраста и управља њима у циљу оптимизације ПВО	1.1.1. Успостављање механизма за прикупљање података о деци	- Успостављена функционална база података о деци на територији Општине Коцељева - Унос и редовно ажурирање података о деци	2021-2026	ДЗ, ЦСР, ПУ, матична служба, ШУ, Е-врџић	у оквиру редовних послова свих институција	

МЕРА 1.2: Проширење програмске понуде ПВО у сеоским срединама

РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
ПУ кроз различите програме за децу и породице доприноси повећању обухвата деце ПВО, посебно из сеоских средина	1.2.1.Мапирање сеоских подручја у којима деца нису обухваћена програмима ПВО	- Мапирана сеоска подручја - Испитане потребе деце и родитеља за различитим програмима ПВО	2021-2023	ПУ ДЗ ЛС	у оквиру редовних послова свих институција	///

	<p>1.2.2. Адаптација простора за реализацију ПВО у сеоским срединама</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Број адаптираних и опремљених простора у сеоским срединама - Број новоформираних група - Број сеоских средина у којима се реализују програми за децу од 3-5,5 година 	2021-2023	ЈС, ПУ		3.000.000,00
	<p>1.2.3. Повећање обухвата деце са акцентом на сеоско подручје узраста 3 до 5,5 година на 70 %</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Подизање свести стручне и шире јавности о значају раног развоја и учења деце кроз укључивање у ПВО - Оснаживање родитеља у подршци развоја и значаја ПВО - Проширивање мреже ПУ за децу узраста 3 до 5,5 година за децу на територији целе Општине 	2021-2026	МЗ, ОШ, Установе културе		2.000.000,00

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 2. УНАПРЕДИТИ КВАЛИТЕТ УСЛУГА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

МЕРА 2.1: Проширење смештајних капацитета у централном објекту

РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕН И РЕСУРСИ
Локална самоуправа и ПУ обезбеђује деци и породицама доступност програма проширењем капацитета	2.1.1. Повећање просторних капацитета: Доградња постојећег објекта	<ul style="list-style-type: none"> - Обезбеђена средства из Републике Србије – Канцеларије за јавна улагања - Израђени грађевински пројекти и неопходна документација у општини - Број дограђених боравака 	2021-2022	ПУ, ЈС	<p>обезбеђена средства за доградњу и реконструкцију објекта ПУ у износу од 300.000.000,00 од Канцеларије за јавна улагања Републике Србије</p>	
	2.1.2. Опремање простора	<ul style="list-style-type: none"> - Број адаптираних простора и израђена спецификација опреме и средстава према стандардима у области ПВО 	2021-2022	ПУ, ЈС	<p>Из буџета Општине обезбеђена средства у износу од 2.000.000,00 динара за пројектовање</p>	

МЕРА 2.2. Запошљавање новог стручног кадра							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ	
Локална самоуправа и ПУ обезбеђује деци и породицама доступност програма остваривањем додатне подршке	2.2.1. Повећање људских ресурса потребних за реализацију циља	- Запошљавање кадрова који недостају за реализацију циља и укључивање волонтера и радника из јавних радова	2021-2023	ЈС, ПУ		10.000.000,00	
	2.2.2. Испитивање потребе запослених у области рада са децом и породицама из осетљивих група	- Број и врста подршке запосленима		ПУ, ЦСР	у оквиру редовних послова свих институција		
	2.2.3. Обезбеђивање едукације за запослене	- Број и врста обука стручног усавршавања - Број студијских посета - Број запослених који су учествовали на обукама	на годишњем нивоу	факултети, УВАМО, Стручна друштва		1.500.000,00 за цео период	

	2.2.4. Обезбеђивање средстава за реализацију подршке деци и родитељима препоручене од стране ИРК	- Број и врста подршке деци и породицама	2021-2023	ИРК, ЈС, ЦСР		3.000.000,00 за дидактички материјал, путне трошкове
МЕРА 2.3. Обезбеђивање квалитетног ПВО за децу и породице						
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
ПУ у својој понуди развија различите квалитетне програме по облику и трајању	2.3.1. Проширивање програмске понуде ПВО за децу и породице на територији Општине	- Број и врста програма	континуирано 2021-2023	ПУ, Установе културе	у оквиру редовних послова свих институција	300.000,00 за сваку годину (1.500.000,00)

Унапређене услуге за децу и породице у заједници кроз међусекторску сарадњу	2.3.2. Успостављање функционалне, међусекторске сарадње на локалу у области ПВО	<p>- Потписани меморандуми о сарадњи између институција у локалној заједници за унапређивање ПВО</p> <p>- Израђен акциони план сарадње са улогама и одговорностима, активност институција и заједничким активностима</p>	2021-2023	ПУ, ОВЦ, Установе културе	у оквиру редовних послова свих институција	1.000.000,00 (по 200.000,00 годишње за организацију активности, превоза деце...)
	2.3.3. Планирање и развој интегрисаних програма и услуга у складу са потребама деце и породица	<p>- Број развијених програма у локалној заједници</p> <p>- Број учесника обухваћених програмима</p>	2021-2026	ДЗ, ЦСР, ЈС, Установе културе	у оквиру редовних послова свих институција	2.000.000,00

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 3. ОБЕЗБЕДИТИ ВЕЋУ ПАРТИЦИПАЦИЈУ РОДИТЕЉА У ПВО							
МЕРА 3.1. Оснаживање родитеља на нивоу општине за подршку ПВО							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ	
Родитељи покрећу иницијативе и активно учествују у доношењу одлука које се односе на децу предшколског узраста	3.1.1. Оснаживање родитеља у подршци развоја и значаја ПВО	- Број реализованих радионица (родитељских састанака) Број родитеља, учесника у активностима	2021-2026	ПУ, ДЗ, Установе културе	///	5.000.000,00 за цео период	
	3.1.2. Подстицање иницијатива родитеља и учешћа у одлучивању у ПУ, посебно родитеља деце из осетљивих група	- Број родитеља из осетљивих група који покрећу иницијативе Број и врста иницијатива на предлог родитеља	2021-2026	ПУ	///	200.000,00 за цео период	
	3.1.3. Подршка унапређивању компетенција чланова Општинског Савета родитеља кроз обуке, трибине и саветовања	- Број предложених и реализованих иницијатива Организоване и реализоване обуке у области планирања, заговарања раног развоја - Број усвојених предлога - Број родитеља на обукама, трибинама	2021-2026	ПУ	///	1.000.000,00 за цео период	

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ

Општина Коцељева је, кроз рад чланова Радне групе за израду стратешког документа раног и предшколског васпитања и образовања, коју је формирао Председник општине Коцељева, носилац активности стварања Стратегије за унапређење предшколског образовања и васпитања града у периоду од 2021. до 2026. године. Радна група је заједно са представницима ЦИП - Центра за интерактивну педагогију, стручним радницима и васпитачима из Предшколске установеви представницима других установа, креирала ову Стратегију.

Како би се омогућила имплементација Стратегије потребно је да Општинско веће, а затим и Скупштина Општине Коцељева усвоји овај документ. Стратегија представља оквир за спровођење активности којима ће се унапредити предшколско образовање и васпитање на територији Општине Коцељева. Општина ће преузети одговорност за њено извршење тако што ће формирати тело које ће пратити, оцењивати и извештавати једном годишње Скупшину Општине Коцељева о примени Стратегије. Састав Радне групе, задаци и рок извршења задатака Радне групе уређују се решењем о образовању Радне групе.

Средства за спровођење Стратегије за унапређење предшколског образовања и васпитања Општине Коцељева у периоду од 2021. до 2026. године, обезбеђиваће се из различитих извора: из буџета Општине Коцељева, од других нивоа власти (републичких), односно помоћу програма и пројеката који ће се донети на основу ове Стратегије и њеног акционог плана. Стратегија за унапређење предшколског образовања и васпитања Општине Коцељева је документ који садржи препознате проблеме, предложена решења, мере и време реализације, а евалуација и мониторинг подразумевају праћење, извештавање и оцењивања спровођења Стратегије како би се проценили ефекти и релевантност спроведених активности. Такође, то подразумева и анализирање проблема и ниво остварености циљева како би се могле предузети нужне измене и допуне.

Директор ПУ "Полетарац" Коцељева

Гордан Мијаиловић

Председник општине Коцељева

Душан Илинчић